

YÖNETİM KURULUNUN İPTAL DAVASI AÇMA HAKKI VE İPTAL DAVASI ÖZELİNDE ORTAYA ÇIKABİLECEK SORUNLAR

*THE RIGHT OF THE BOARD OF DIRECTORS TO FILE A ANNULMENT LAWSUIT AND THE
PROBLEMS THAT MAY ARISE SPECIFIC TO THE ANNULMENT SUIT*

Araştırma Makalesi

Alperen Sefa ÇAKIRBAY*

ÖZ

Anonim ortaklıklarda zorunlu olarak bulunması öngörülen yönetim kurulu şirketin temsil ve yönetim organı olarak görev ifa etmektedir. Ticaret şirketi niteliğindeki anonim ortaklıklar tüzel kişiliğe sahip olmasına rağmen, onun organı olan yönetim kurulunun ayrı bir tüzel kişiliği yoktur. Hal böyle olmakla birlikte, 6100 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 446/1-c maddesinde yönetim kurulunun anonim ortaklık genel kurul kararları aleyhine iptal davası açabileceği hüküm altına alınmıştır. Her ne kadar kanun koyucu emredici nitelikteki bu düzenleme ile yönetim kurulunun iptal davası açma hakkını açıkça güvence altına almış ise de, tüzel kişiliği ve malvarlığı bulunmayan yönetim kurulunun bu hakkı nasıl kullanacağı noktasında pozitif bir düzenleme yoluna gitmemiştir. Bu durum özellikle usul hukuku ile ilgili pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı ve iptal davası özelinde karşılaşılması olası sorunlar incelenecek ve bu sorunlara çözüm önerisi getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Genel Kurul, Genel Kurul Kararlarının İptali, Yönetim Kurulu, İptal Davası, Taraf Ehliyeti, Dava Ehliyeti

ABSTRACT

A board of directors, a mandatory unit in joint-stock companies, serves as the company's representative and management body. While a joint-stock company, as a commercial company, possesses legal personality, its board of directors lacks a separate legal entity. Nevertheless, Article 446/1-c of the Turkish Commercial Code No. 6100 stipulates that the board of directors may file a lawsuit to annul the decisions of the general assembly of a joint-stock company. While the legislature clearly secures the board's right to file a lawsuit

---

DOI: 10.32957/hacettepehdf.1792817

Makalenin Geliş Tarihi: 29.09.2025

Makalenin Kabul Tarihi: 15.11.2025

* Hâkim, Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesi

E-posta: alperensefacakirbay@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8231-4713

Bu makale Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Araştırma ve Yayın Etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

for annulment with this mandatory provision, it has not provided a positive regulation regarding how a board of directors, lacking legal personality and assets, can exercise this right. This situation has raised numerous problems, particularly regarding procedural law. This study will examine the board of directors' right to file a lawsuit for annulment and the potential challenges inherent in annulment, and will attempt to address these issues.

Keywords: General Assembly, Annulment of General Assembly Decisions, Board of Directors, Annulment Suit, Party Capacity, Legal Capacity

EXTENDED ABSTRACT

The concept of capacity to sue or be sued, regulated in Article 50 of the Code of Civil Procedure No. 6100, refers to the ability to become a party to a lawsuit. According to this provision, natural persons and legal entities with legal capacity also possess the right to sue or be sued. Litigation capacity, regulated in Article 51 of the Code of Civil Procedure No. 6100, refers to the ability of a party to a lawsuit to conduct the lawsuit and execute proceedings. According to this provision, natural persons and legal entities with capacity to act also possess litigation capacity. However, it should be noted that, sometimes, special legal regulations grant capacity to sue and litigation capacity to entities lacking legal capacity and capacity to act. In light of these explanations, it is important to state that a joint-stock company, which qualifies as a commercial company, possesses legal entity pursuant to Article 125/1 of the Turkish Commercial Code No. 6102. However, while a joint-stock company has legal entity, its organs, including the board of directors and general assembly, do not possess separate legal entity. However, the legislature has stipulated that, in addition to shareholders and individual board members, the board of directors, lacking legal entity and assets, may also file annulment lawsuits against general assembly resolutions under Article 446/1-c of the Turkish Commercial Code No. 6102. While the legislature has secured the board of directors' right to file annulment lawsuits with this mandatory provision, it has not provided any positive regulation regarding how the board of directors may exercise this right and how the litigation process will proceed. However, as our study demonstrates, in annulment lawsuits involving the board of directors as plaintiff, there are numerous uncertainties, particularly regarding procedural law. For instance, in particular, (1) whether the board of directors has capacity to sue and capacity to litigate annulment lawsuits, whether Article 446/1-c of the Turkish Commercial Code No. 6100 is a special provision in this regard, whether the board of directors filed the annulment lawsuit on its own behalf or on behalf of and representing the joint-stock company, (2) whether it is sufficient to include only the phrase "board of directors" in the petition, whether the names of the board members must also be included, (3) whether the existence of the board of directors' decision will be accepted as a procedural prerequisite for the lawsuit, whether the lawsuit can be filed without a board of directors' decision, what will be the outcome of the lawsuit if the lawsuit is filed without a board of directors' decision, (4) whether possible changes in the board of directors' members due to

reasons such as resignation, death, dismissal after the lawsuit is filed will require a change of party, what will be the outcome of the lawsuit if the new board of directors members do not want to continue the lawsuit, (5) who is the defendant in the annulment lawsuit filed by the board of directors, If the legal entity of joint-stock company is deemed to be the defendant, whether the board of directors can also represent the defendant joint-stock company in the annulment lawsuit; if not, what course of action should the court take; (6) which party is liable for litigation costs and attorney fees; and whether the board of directors' lack of legal entity and assets is a significant factor in this matter remain as serious issues. However, in practice, it is highly uncommon for a board of directors elected by the company's dominant figures to file annulment lawsuits against general assembly resolutions made by the same dominant figures. It is unknown whether this is the root cause but Turkish doctrine, like the legislature, has not given the necessary consideration to the issue, and the board of directors' right to file annulment lawsuits has remained a dormant matter. However, it is a well-known fact that joint-stock company boards are increasingly comprised of professional individuals. This transformation in the boards of directors of joint-stock companies will undoubtedly lead to an increase in the number of annulment lawsuits filed by the boards of directors in the future. In this study, we will address the board of directors' right to file an annulment lawsuit and the problems that may arise in this specific case. We will attempt to offer solutions to these problems and draw scholarly attention to the issue. However, as we mentioned above, since annulment lawsuits involving the board of directors as plaintiffs are virtually uncommon in our country and the issue is not widely discussed in Turkish legal doctrine, we will primarily draw on scholarly teachings from source legal systems.

GİRİŞ

Yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK)¹ 446/1-c maddesinde hüküm altına alınmıştır. Her ne kadar kanun koyucu yönetim kurulunu böyle bir yetkiyle donatmışsa da, yönetim kurulunun açtığı iptal davasına uygulamada neredeyse hiç rastlanmamaktadır. Bu durumdan kaynaklansa gerek, Türk öğretisinde konunun üzerinde pek fazla durulmadığı görülmektedir. Şirketin çoğunluğu tarafından seçilen yönetim kurulunun yine şirketin çoğunluğunun hüküm sürdüğü genel kurulda alınan kararlara karşı iptal davası açması uzak bir ihtimal olarak görülse de, günümüzde şirketlerin gittikçe profesyonelleştiği, yönetim kurullarının da bu çerçevede alanında uzmanlaşmış kişilerden teşekkül ettiği bir gerçektir. Hal böyle olunca,

---

¹ Türk Ticaret Kanunu, Kanun Numarası: 4721, Kabul Tarihi: 13.01.2011, RG 14.02.2011/27846.

profesyonel yönetimin yaygınlaşmasıyla birlikte gelecekte şirketlerin yönetim kurulları tarafından açılan iptal davalarına daha sık tesadüf edeceğimize kuşku duymamak gerekir.

Bu kapsamda çalışmamızda ilk olarak iptal davası açabileceklere ilişkin düzenlemeye genel olarak değinecek, ardından yönetim kurulunun iptal davası açma hakkına ve bu hakkın koşullarına detaylı olarak yer vereceğiz. İkinci olarak ise, yönetim kurulunun davacı olarak yer aldığı iptal davalarında daha ziyade usul hukuku bağlamında ortaya çıkabilecek çeşitli sorunlara çözüm üretmeye çalışacağız.

D) İPTAL DAVASI AÇABİLECEKLER

“İptal davası açabilecek kişiler” başlığı taşıyan TTK’nın 446. maddesi şu şekildedir:

“a) Toplantıda hazır bulunup da karara olumsuz oy veren ve bu muhalefetini tutanağa geçiren,

b) Toplantıda hazır bulunsun veya bulunmasın, olumsuz oy kullanmış olsun ya da olmasın; çağrının usulüne göre yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan edilmediğini, genel kurula katılma yetkisi bulunmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılıp oy kullandıklarını, genel kurula katılmasına ve oy kullanmasına haksız olarak izin verilmediğini ve yukarıda sayılan aykırılıkların genel kurul kararının alınmasında etkili olduğunu ileri süren pay sahipleri,

c) Yönetim kurulu,

d) Kararların yerine getirilmesi, kişisel sorumluluğuna sebep olacaksa yönetim kurulu üyelerinden her biri, iptal davası açabilir”.

Her şeyden önce belirtmek isteriz ki, iptal davası açma hakkına ilişkin kanuni düzenlemenin iki amaca hizmet ettiği ifade edilmektedir. Bu amaçlardan ilki, iptal davası açabilecek kişi çevresini sınırlandırma amacıdır². Gerçekten de, bir genel kurul kararının yok hükmünde ya da batıl olduğunu -hukuki yararı bulunmak şartıyla- herkesin ileri

---

² Mehaz düzenleme olan Aktiengesetz, (Alman Paylı Ortaklıklar Kanunu), AktG, § 245 yönünden bu amaca işaret eden yazarlar için bakınız. Vatter Stefan, in Martin Henssler (GesamtHrsg), *beck-online Grosskommentar zum Aktienrecht* (C.H.Beck 2025) AktG § 245 Rn. 3. Uwe Hüffer, *Aktiengesetz* (9. Aufl, C.H.Beck 2010) § 245 Rn. 1. Lutz English und Sonja Rutmann, in Markus Weber und Wolfgang Hölters (Hrsg), *Aktiengesetz Kommentar* (5. Aufl, C.H.Beck 2025) § 245 Rn. 1.

sürmesi mümkünken³, TTK'nın 446. maddesi uyarınca genel kurul kararlarının iptal edilebilirliğini belirli koşulların varlığı halinde ancak pay sahipleri, yönetim kurulu veya münferiden yönetim kurulu üyeleri dava edebilir. Bu durum kanun koyucunun iptal davası açma hakkını sınırlandırmak istediğinin açık bir göstergesidir. Hükmün amaçlarından bir diğeri ise, iptal davası açma yetkisiyle donatılmış bu kişilerin haklarını güvence altına almaktır⁴. Şöyle ki, iptal davası açma hakkının düzenlendiği TTK'nın 446. maddesi emredici niteliktedir⁵. Dolayısıyla esas sözleşme hükmüyle ya da genel kurul kararıyla bu kişilerin iptal davası açma hakkı sınırlandırılmayacağı gibi, bu sayılanlar haricindeki bir kişi veya organa iptal davası açma hakkı verilemez⁶. Aksi takdirde esas sözleşme hükmü ya da genel kurul kararı batıl olur (TTK m. 447).

Bunun yanı sıra iptal davası açabilecek kişilere ilişkin düzenlemeyi incelediğimizde, hükmün hem kişisel çıkarları koruma hem de şirketin karar alma sürecinin hukuka uygunluğunu sağlama işlevi gördüğünü de rahatlıkla söyleyebiliriz.⁷ Bu cümleden olmak üzere, pay sahiplerine kişisel çıkarlarını ihlal eden kararları mahkeme huzuruna getirme imkanı sağlanması, iptal davasının kişisel niteliğini yansıtmaktayken; aynı hakkın yönetim kuruluna tanınması, iptal davasının hukuka uygunluk denetimi boyutunu ortaya koymaktadır⁸. Öte yandan belirtmek gerekir ki, yönetim kurulunun kanuna, esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırı genel kurul kararları aleyhine çeşitli sebeplerle iptal davası açmaması ihtimali göz önünde bulundurulduğunda, her bir yönetim kurulu üyesine "*kararların yerine getirilmesinin kişisel sorumluluğuna sebep olması*" koşuluyla

³ Batıl kararlar yönünden bakınız. Rauf Karasu, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararının Butlanı' içinde *Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan, C.I* (2000) 1255. Yoklukla malul kararlar yönünden bakınız. Erdoğan Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (9. Baskı, On İki Levha 2020) 153.

⁴ Vatter (n 2) § 245 Rn. 3.

⁵ Buğra Kesici, *Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi (2023) 247. Alman hukukunda mehz AktG § 245 yönünden bakınız. Wolfgang Zöllner, in Wolfgang Zöllner (Hrsg), *Köllner Kommentar zum Aktiengesetz Band 2 1 Lieferung* (Carl Heymanns Verlag 1976) § 245 Rn. 4. Jens Koch, *Aktiengesetz* (19. Aufl, C.H.Beck 2025) § 245 Rn. 1. Vatter (n 2) § 245 Rn. 4.

⁶ Ingo Drescher, in Martin Henssler und Lutz Strohn (Hrsg), *Gesellschaftsrecht* (6. Aufl, C.H.Beck 2024) § 245 Rn. 1. Vatter (n 2) § 245 Rn. 4. İptal davası açabileceklerin sınırlı sayıda olduğu yönünde bakınız. Seda Seyman, içinde Kemal Şenocak (edt), *Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I* (1. Baskı, Seçkin 2023) 2570.

⁷ Philipp Göz, in Tobias Bürgers und Torsten Körber (Hrsg), *Heidelberger Kommentar zum Aktiengesetz* (C.F.Müller Verlag 2008) § 245 Rn. 1.

⁸ Göz (n 7) § 245 Rn. 1.

iptal davası açma hakkı tanınması, iptal davasının bu iki yönünün yönetim kurulu üyelerinin iptal davası açma hakkı bakımından bir arada bulunduğunu göstermektedir.

II) YÖNETİM KURULUNUN İPTAL DAVASI AÇMA HAKKI

A) Genel Olarak

Hemen bir üst başlıkta ifade edildiği üzere, TTK'nın 446/1-c maddesinde iptal davası açma hakkı bakımından hak sahibi olanlar arasında yönetim kurulu da sayılmıştır. Dikkat edileceği üzere, bu yetki organ olarak yönetim kuruluna aittir, yoksa anonim ortaklık tüzel kişiliğine veya yönetim kurulunu oluşturan üyelere değil⁹.

Bilindiği üzere, anonim ortaklıklarda zorunlu olarak bulunması gereken organlardan olan yönetim kurulu, şirketin yönetim ve temsil organıdır (TTK m. 365). Yönetim ve temsil organı olarak yönetim kurulu görevini özenle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kuralları uyarınca gözetmek zorundadır (TTK m. 369). İşte genel kurul kararlarının hukuka uygunluğunun denetimi de yönetim kurulunun genel olarak yönetim yetkisinin, daha özelden ise şirketin menfaatlerini gözetmek yükümlülüğünün bir gereğidir¹⁰.

Yönetim kurulunun iptal davası açma yetkisini devredip devredemeyeceği akla gelebilir. Öğretide yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkilerinin düzenlendiği TTK'nın 375. maddesindeki sayımın *numerus clausus* olmadığı, yönetim kurulunun iptal davası açma hak ve yetkisinin de devredilemez görev ve yetkiler arasında olduğunun kabul edilmesi gerektiği haklı olarak dile getirilmektedir¹¹. Dolayısıyla yönetim kurulu

⁹ Koch (n 5) § 245 Rn. 36. Vatter (n 2) § 245 Rn. 48. Hüffer (n 2) § 245, Rn. 28. Roland Truffer und Dieter Dubs, in Heinrich Honsell, Nedim P. Vogt und Rolf Watter (Hrsg.), *Basler Kommentar Obligationrecht II* (4. Aufl, Helbing Lichtenhahn 2012) § 706 Rn. 4.

¹⁰ Ersin Çamoğlu, içinde Reha Poroy, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu (edt), *Ortaklıklar Hukuku I* (14. Bası, Vedat Yayıncılık 2019) 609. Alman hukukunda yönetim kuruluna tanınan iptal davası açma hakkını yönetim yetkisi ile ilişkilendiren yazarlar için bakınız. Erik Ehmann, in Hans Christoph Grigoleit (Hrsg), *Aktiengesetz Kommentar* (2. Aufl, C.H.Beck 2020) § 245 Rn. 3. Carsten Schäfer, in Wulf Goette, Mathias Habersack und Susanna Kalss (Hrsg), *Münchener Kommentar Aktiengesetz* (6. Aufl, C.H. Beck 2025) § 245, Rn. 15, 65. Hüffer (n 2) § 245, Rn. 2. Vatter (n 2) § 245 Rn. 12. Koch (n 5) § 245 Rn. 2, 4. English und Rutmann (n 2) § 245 Rn. 37.

¹¹ İsmail Kırca, içinde İsmail Kırca, Feyzan Hazal Şehirli Çelik, Çağlar Manavgat (edt), *Anonim Şirketler Hukuku C.1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu* (1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları 2013) 540.

iptal davası açma hak ve yetkisini devredemez veya bu hak ve yetkiden vazgeçemez. Aksi takdirde, yani yönetim kurulunun iptal davası açma hak ve yetkisini başka bir organa veya sözleşmeyle üçüncü bir kişiye devretmesi halinde, alınan karar batıl olur (TTK m. 391)¹².

Acaba yönetim kuruluna tanınan iptal davası açma hakkı aynı zamanda bir yükümlülük müdür? Diğer bir deyişle, yönetim kurulu genel kurulca alınmış bir kararın kanuna, esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırılığını tespit ettiği takdirde dava açmak zorunda mıdır, yoksa bu konuda bir takdir yetkisi var mıdır? Öncelikle belirtmek gerekir ki, pay sahipleri hukuka aykırı bir genel kurul kararı aleyhine iptal davası açmak zorunda değildir. Pay sahipleri bu karar kişisel menfaatlerini ihlal etse bile iptal davası açıp açmamak konusunda serbesttir¹³. Ancak yönetim kurulu için aynı sonuca varmak mümkün değildir. Elbetteki yönetim kurulu kanuna, esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırı her kararı mahkeme huzuruna getirmek zorunda değildir¹⁴. Ancak hukuka aykırı karar şirketin menfaatlerini ihlal ediyorsa, işte o zaman yönetim kurulu iptal davası açmakla yükümlüdür¹⁵. Zira yönetim kuruluna iptal davası açma hakkı pay sahiplerinden farklı olarak kişisel çıkarlarını gözetmesi için değil¹⁶, genel kurul kararlarının hukuka uygunluk denetimini yapması ve ortaklığın menfaatlerini himaye etmesi için verilmiştir¹⁷. Bu nedenle yönetim kurulunun bu nitelikteki bir genel kurul kararı aleyhine iptal davası açması aynı zamanda görev olarak telakki edilmelidir¹⁸. Hal böyle olunca yönetim

¹² Yönetim kurulunun devredilemez yetkilerinin devri sonucunu doğuracak kararların şirketin temel yapısına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle batıl olacağı yönünde bakınız. Peter Böckli, *Schweizer Aktienrecht Vol. 2* (4. Aufl, Schulthess Verlag 2009) 1641.

¹³ İptal davası hakkı doğduktan sonra pay sahibi tarafından kullanılmamasının bu hakkın vazgeçilmez niteliğine zarar vermeyeceği yönünde bakınız. İsmail Kırcı, *Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (3. Baskı, On İki Levha 2022) 24.

¹⁴ Brigitte Tanner, in Lukas Handschin (Hrsg), *Zürcher Kommentar* (3. Aufl, Schulthess 2018) § 706 Rn. 79 ve oradaki yazarlar.

¹⁵ Ehmann, (n 10) § 245 Rn. 19.

¹⁶ Yönetim kurulunun kişisel çıkarlarını ön planda tutarak iptal davası açmasının sorumluluğunu gündeme getirebileceği ve hakkın kötüye kullanılması nedeniyle iptal hakkının kaybedilmesine yol açabileceği yönünde bakınız. Ehmann (n 10) § 245 Rn. 19.

¹⁷ Göz (n 7) § 245 Rn. 15. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 2, 4. Koch (n 5) § 245 Rn. 3-4. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 65. Ehmann (n 10) § 245 Rn. 3. Vatter (n 2) § 245 Rn. 8.

¹⁸ Oğuz İmregün, *Anonim Ortaklıklar* (4. Baskı, Yasa Yayıncılık 1989) 178. Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C. II* (5. Baskı, Adalet Yayınevi 2024) 1197. Alman hukukunda bakınız. Koch (n5) § 245 Rn. 36.

kurulunun bu hususta ihmalkar davranması, onun TTK'nın 553 vd. maddeleri uyarınca sorumluluğunu gündeme getirebilir¹⁹.

Bu noktada değinmek istediğimiz husus yönetim kurulunun hangi tür hukuka aykırılıklar yönünden iptal davası açma hakkını haiz olduğudur. Bilindiği üzere, genel kurul kararlarının hukuka aykırılığı kararın içeriğine ya da usule ilişkin hukuka aykırılık şeklinde tezahür edebilir²⁰. TTK'nın 445. maddesi ile TTK'nın 446/1-b maddesindeki düzenlemeler dolaylı da olsa bu ayrıma işaret etmektedir²¹. Şöyle ki, TTK'nın 446/1-b maddesi uyarınca, (a) çağrının usulüne göre yapılmadığını, (b) gündemin gereği gibi ilan edilmediğini, (c) genel kurula katılma yetkisi bulunmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılıp oy kullandıklarını, (d) genel kurula katılmasına ve oy kullanmasına haksız olarak izin verilmediğini ileri süren pay sahipleri bu aykırılıkların genel kurul kararının alınmasında etkili olması halinde kararın iptalini sağlayabilir. Dikkat edileceği üzere madde metninde sayılan tüm hukuka aykırılıklar kararın meydana gelişine ilişkin hukuka aykırılıktır ve bu türden hukuka aykırılıkların iptal sonucu doğurabilmesi için - TTK'nın 445. maddesindeki iptal sebeplerinin aksine- ayrıca etkinin varlığı gerekir²². Bu noktada belirtmek gerekir ki, her ne kadar hükmün lafzı kararın meydana gelişine ilişkin hukuka aykırılıklar nedeniyle iptal davasının yalnızca pay sahiplerince ikame edilebileceği sonucuna varmaya müsait ise de, yönetim kurulunun (ve münferiden yönetim kurulu üyelerinin) TTK'nın 446/1-c (ve TTK'nın 446/1-d) maddesi uyarınca bu türden hukuka aykırılıklar nedeniyle genel kurul kararının iptalini istemesinin önünde hiçbir engel yoktur²³. Zira TTK'nın 446/1-c maddesinde yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı yönünden herhangi bir kısıtlama yoluna gidilmemiştir.

¹⁹ Moroğlu (n 3) 292.

²⁰ Peter Forstmoser, Arthur Meier-Hayoz ve Peter Nobel, *Schweizerisches Aktienrecht* (Stämpfli+Cie Verlag 1996) § 25, Rn. 2. Kırca (n 13) 4. Moroğlu (n 3) 221. Necla Akdağ Güney, 'Genel Kurul Kararlarının İptali Davasında Etki Kuralı' içinde *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XXXIV 17 Aralık 2021* (2022) 11.

²¹ Kırca (n 13) 147. Kesici (n 5) 150.

²² Akdağ Güney (n 20) 25. Kırca (n 13) 88 vd.

²³ İsmail Kırca, 'Türk Ticaret Kanunu'nun Genel Kurul Kararlarının İptali Sebepleri İle İptal Davası Açabilecek Kişilere İlişkin Hükümleri Hakkında Bazı Değerlendirmeler' (2015) 31(4) BATİDER 5, 10-11. Aynı yazar için bakınız. Kırca (n 13) 167-168.

B) Koşulları

Yönetim kurulu, TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca kendisine tanınan iptal davası açma hakkını ancak ve ancak kurul olarak kullanabilir²⁴. Bunun doğal bir sonucu olarak, yönetim kurulunun TTK'nın 390. maddesine uygun olarak üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanması ve toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile karar alması gerekir²⁵.

Yönetim kurulunun iptal davası açabilmesi için karar alması zorunluluğu haricinde TTK'nın 446/1-c maddesinde başkaca bir koşul öngörülmemiştir. Bu nedenle yönetim kurulu pay sahiplerinin aksine TTK'nın 446/1-a ve 446/1-b maddelerinde öngörülen toplantıda hazır bulunma, karara karşı olumsuz oy verme ve muhalefetini tutanağa geçirtme vb. şartları aranmaksızın iptal davası açma hakkına sahiptir²⁶. Bu türden şartlar yönetim kurulunun genel kurul kararlarının hukuka uygunluğunu sağlama amacıyla uyumlu değildir²⁷. Aynı şekilde yönetim kurulu, münferiden üyeleri için TTK'nın 446/1-d maddesinde öngörülen genel kurul kararının yerine getirilmesinin kişisel sorumluluklarına sebebiyet vermesi şartından bağımsız olarak iptal davası açma hakkını haizdir²⁸. Durumu bir adım öteye taşırsak, genel kurulda oylanarak karara bağlanan önerinin yönetim kurulu tarafından genel kurula sunulması, hatta yönetim kurulunun hukuka aykırılığa bizzat sebebiyet vermesi de onun dava açma hakkı bakımından önem teşkil etmez²⁹.

Peki yönetim kurulu üyelerinin aynı zamanda pay sahibi olduğu durumlarda genel kurulda öneri lehine oy kullanması yönetim kurulunun iptal davası açma hakkına halel getirir mi? Bu soruya da olumsuz cevap verilmeli ve yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olarak genel kurulda öneri lehine oy kullanması kurul olarak yönetim kurulunun iptal

²⁴ Halil Arslanlı, *Anonim Şirketler C. II-III Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller* (Fakülteler Matbaası 1960) 87.

²⁵ Oruç Hami Şener, *Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku* (5.Baskı, Seçkin 2022) 540. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 67. Drescher (n 6) § 245 Rn. 14. Ehmann (n 10) § 245 Rn. 19. Vatter (n 2) § 245 Rn. 49.

²⁶ Arslanlı (n 24) 88. English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 38. Vatter (n 2) § 245 Rn. 47. Zöllner (n 5) § 245 Rn. 63. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 66. Göz (n 7) § 245 Rn. 17.

²⁷ Koch (n 5) § 245 Rn. 36. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 66. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 28.

²⁸ Fatih Bilgili ve Ertan Demirkapı, *Şirketler Hukuku* (Dora 2013) 356.

²⁹ Zöllner (n 5) § 245 Rn. 63. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 66. Drescher (n 6) § 245 Rn. 14. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 28. Ehmann (n 10) § 245, Rn. 19. Johannes Stürner, in Matthias Schüppen und Bernard Schaub (Hrsg), *Münchener Anwaltshandbuch Aktienrecht* (4.Aufl, C.H. Beck 2024) § 38 Rn. 42. Vatter (n 2) § 245 Rn. 47.

davası açma hakkına engel olmamalıdır³⁰. Her ne kadar böyle bir durumda ilgili yönetim kurulu üyesinin çelişkili davranış yasağına aykırı hareket ettiğinden bahisle iptal davası açma hakkının yitirileceği akla gelebilirse de, davanın yönetim kurulu tarafından açıldığı göz önünde bulundurulduğunda hakkın kötüye kullanılmasından söz etmek pek mümkün görünmemektedir. Zira defaatle belirtmiş olduğumuz gibi, iptal davası açma hakkı tek tek yönetim kurulunu oluşturan üyelere değil, organ olarak yönetim kuruluna verilmiştir³¹.

III) YÖNETİM KURULU TARAFINDAN AÇILAN İPTAL DAVASINDA ORTAYA ÇIKABİLECEK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

A) Yönetim Kurulunun Taraf ve Dava Ehliyeti Var Mıdır, Yoksa İptal Davasını Anonim Ortaklık Tüzel Kişiliğini Temsilen Mi Açar?

Bilindiği üzere, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na (HMK)³² göre dava, iki taraf sistemi üzerine kurulmuştur³³. Bunun doğal sonucu olarak, bir davada davacı ve davalı haricinde üçüncü bir kişinin mevcudiyeti mümkün olmadığı gibi, davacı ve davalının aynı kişi olmasına da imkân yoktur³⁴. Zira kimse kendisine karşı dava ikame edemez³⁵. İşte bu noktada, yönetim kurulunun anonim ortaklığın yönetim ve temsil organı olduğu da nazara alındığında, TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılan iptal davasının bu kuralın istisnası niteliği taşıyıp taşımadığı akla gelmektedir. Acaba, yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında yönetim kurulu kendi adına mı dava açar, yoksa anonim ortaklığın organı olarak onun adına mı hareket eder? Bu soruların cevaplarını sağlıklı bir şekilde verebilmemiz için öncelikle taraf ve dava ehliyeti kavramlarına değinmekte yarar vardır.

³⁰ Zöllner (n 5) § 245 Rn. 63. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 66. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 28. Stürner (n 28) § 38 Rn. 42. Vatter (n 2) § 245 Rn. 47.

³¹ Drescher (n 6) § 245 Rn. 14.

³² Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Kanun Numarası: 6100, Kabul Tarihi: 12.01.2011, RG 04.02.2011/27836.

³³ Şanal Görgün, Levent Börü ve Mehmet Kodakoğlu, *Medeni Usul Hukuku* (13. Baskı, Yetkin 2024) 211.

³⁴ Ali Cem Budak ve Varol Karaaslan, *Medeni Usul Hukuku* (5. Baskı, Filiz Kitabevi 2021) 102.

³⁵ Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz ve Emel Hanağası, *Medeni Usul Hukuku* (10. Baskı, Yetkin 2024) 266.

Taraf ehliyeti davada taraf olabilme yetisini, diğer bir deyişle davada davacı veya davalı olarak gösterilebilme yeteneğini ifade etmektedir³⁶. HMK'nın 50. maddesinde düzenlenen ve usuli bir kavram olan taraf ehliyeti, medeni hukuktaki medeni haklardan yararlanma ehliyetinin, yani hak ehliyetinin usul hukukundaki karşılığı niteliğindedir³⁷. Bu cümleden olmak üzere, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK)³⁸ 8. maddesi uyarınca gerçek kişiler, aynı Kanun'un 48. maddesi uyarınca da tüzel kişiler hak ehliyetine sahip olduğuna göre, anılan kişiler aynı zamanda davada taraf olarak yer alabilme yetisine, yani taraf ehliyetine de sahiptirler³⁹. Dava ehliyeti ise, bir davada davacı veya davalı olarak yer alan kişinin davayı yürütebilme, usul işlemlerini yapabilme yeteneğini ifade etmektedir⁴⁰. HMK'nın 51. maddesinde düzenlenen ve taraf ehliyeti gibi usuli bir kavram olan dava ehliyeti, medeni hukuktaki medeni hakları kullanma ehliyetinin, yani fiil ehliyetinin usul hukukundaki karşılığı niteliğindedir⁴¹. Bu nedenle fiil ehliyetine sahip gerçek ve tüzel kişiler aynı zamanda dava ehliyetine de sahiptirler⁴².

Genel olarak tüzel kişiler açısından bakıldığında, tüzel kişiler, kanuna ve kuruluş belgesine göre gerekli organlara sahip olduktan sonra fiil ehliyeti ile dava ehliyetini kazanırlar ve dava ehliyetlerini yetkili organları vasıtasıyla kullanırlar (TMK m. 49, HMK m. 52). Bu organ anonim ortaklıklarda kuşkusuz yönetim kuruludur (TTK m. 365)

Şimdi tüm bu açıklamalar ışığında yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında kimin davacı olarak yer aldığı sorununa değinelim. İlk olarak ifade etmek gerekir ki, tüm ticaret şirketleri gibi, anonim ortaklıklar da tüzel kişiliğe sahiptir (TTK m. 124/1, TTK m. 125/1). Ancak anonim ortaklığın yönetim ve temsil organı olan yönetim kurulunun ayrı bir tüzel kişiliği yoktur. Öğretide *Zöllner* bu durumu da göz önünde bulundurmuş olacak ki, yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında davacı tarafta anonim ortaklık tüzel kişiliğinin bulunduğunu, yönetim kurulunun sadece iptal davası açma hakkını

³⁶ Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve Ersin Erdoğan, *Medeni Usul Hukuku* (7. Baskı, Yetkin 2024) 229. Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası (n 35) 266.

³⁷ Budak ve Karaaslan (n 34) 103.

³⁸ Türk Medeni Kanunu, Kanun Numarası: 4721, Kabul Tarihi: 22.11.2001, RG. 08.12.2001/24607.

³⁹ Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası (n 35) 266.

⁴⁰ Hakan Pekcanitez ve Hülya Taş Korkmaz, *Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku* (15. Bası, On İki Levha İstanbul) 585.

⁴¹ Ejder Yılmaz, *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi Cilt 1* (3. Baskı, Yetkin 2017) 1185.

⁴² Atalı, Ermenek ve Erdoğan (n 35) 234.

kullanma yetkisine sahip olduğunu, davanın tarafı olamayacağını belirterek bu davayı adeta bir iç dava olarak görmektedir⁴³. Buna karşılık öğretinin büyük bir çoğunluğu bu görüşe katılmamakta, yönetim kurulunun iptal davasını anonim ortaklığı temsilen değil, bizzat kurul olarak kendi adına açtığını savunmaktadır⁴⁴. Biz de TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılan davada davacı tarafta bizzat yönetim kurulunun kendisinin yer aldığı görüşünü şu gerekçelerle paylaşmaktayız: İlk olarak belirtmek gerekir ki, her ne kadar tüzel kişiliği bulunmayan yönetim kurulunun taraf ehliyetine ve dava ehliyetine sahip olmadığı, bu nedenle iptal davasında davacı olarak yer alamayacağı ileri sürülebilir ise de, kanun koyucunun hak ehliyetine sahip olmayan bazı topluluklara taraf ehliyeti bahsettiği bilinen bir gerçektir⁴⁵. Hal böyle olunca, TTK'nın 446/1-c maddesinin de bu noktada özel hüküm niteliğinde olduğu göz önünde bulundurulmalı ve yönetim kurulunun iptal davasında hem taraf ehliyetine hem de dava ehliyeti sahibi olduğu kabul edilmelidir⁴⁶. İkinci olarak ifade etmek gerekir ki, bu yorum anonim ortaklığı davacı olarak gören görüşün aksine, şirketin kendi kendisine dava açması gibi bir durumu da ortaya çıkarmaz⁴⁷. Belki de yönetim kurulunun taraf ve dava ehliyeti bulunduğunu kabul ettiğimiz bu görüşün ortaya çıkarabileceği tek sorun dava sonunda yargılama gideri ve vekalet ücretinin hangi tarafa yükletileceği olabilir⁴⁸. Ancak bu sorun birazdan göreceğimiz üzere aşılabılır bir sorundur⁴⁹.

⁴³ Zöllner (n 5) § 245 Rn. 59, § 246 Rn. 24,

⁴⁴ Türk hukukunda bakınız. İmregün (n 18) 179. Hayri Domaniç, *Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması TTK Şerhi C. 2* (Yaylacık Matbaası 1988) 892, 895. Arslanlı (n 24) 87-88. Kırca (n 13) 167-169. Kesici (n 5) 319-320. Alman hukukunda bakınız. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 16, 65, 68. Drescher (n 6) § 245 Rn. 14. Stürmer (n 28) § 38 Rn. 43. Ehmann (n 10) § 245 Rn. 19. Vatter (n 2) § 245 Rn. 48. İsviçre hukukunda bakınız. Tanner (n 14) § 706 Rn. 77.

⁴⁵ Söz gelimi, Kat Mülkiyeti Kanunu'nun (Kanun Numarası: 634, Kabul Tarihi: 23.06.1965, RG. 02.07.1965/12038) 35. maddesi uyarınca ana taşınmazın genel yönetiminden kaynaklanan davalarda yöneticinin taraf ehliyeti bulunmaktadır. Pekcanitez ve Taş korkmaz (n 40) 569.

⁴⁶ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 68. Drescher (n 6) § 245 Rn. 14. Lutz English und Sonja Rutmann (n 2) § 245 Rn. 39. Ehmann (n 10) § 245 Rn. 19. Vatter (n 2) § 245 Rn. 48. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 30. Kırca (n 13) 169.

⁴⁷ Lutz English und Sonja Rutmann (n 2) § 245 Rn. 38, 39.

⁴⁸ Aynı yönde bakınız. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 68.

⁴⁹ "F" başlıklı bölüm ve oradaki tüm açıklamalara bakınız.

B) Dava Dilekçesinin İçeriğinde Yönetim Kurulu Üyelerinin Gösterilmesine Gerek Var Mıdır?

“Dava dilekçesinin içeriği” başlıklı HMK’nın 119. maddesinde dava dilekçesinde bulunması gereken hususlara yer verilmiştir. Buna göre, dava aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gerçek kişi tarafından açılmışsa bu kişinin adının, soyadının, kimlik numarasının; dava tüzel kişi tarafından açılmışsa bu kişinin ünvanının dava dilekçesine yazılması gerekir (HMK m. 119/1-b, c). Bilindiği üzere, anonim ortaklıklarda yönetim kurulu tek kişiden oluşabileceği gibi, birden fazla kişiden de oluşabilir (TTK m. 359). Bu kişilerin gerçek kişi olması mümkün olduğu gibi, tüzel kişi olmasının da önünde bir engel yoktur. İptal davası açma hakkı kapsamında taraf ve dava ehliyetine sahip olan yönetim kurulunun özellikle birden ziyade kişiden teşekkül ettiği durumlarda dava dilekçesinin içeriğinin nasıl tanzim edilmesi gerektiği önemli bir mesele olarak durmaktadır. Konuyu bir örnekle açıklamak gerekirse; beş kişiden oluşan (A, B, C, D ve E) bir yönetim kurulunun, TTK’nın 446/1-c maddesinin tanıdığı hak uyarınca genel kurulda alınmış bir veya birden fazla kararın iptaline yönelik dava açılıp açılmayacağı gündemini görüşmek üzere dört yönetim kurulu üyesinin (A, B, C ve D) mevcudiyetiyle toplandığını ve hazır bulunan üç yönetim kurulu üyesinin (A, B ve C) olumlu oyuyla iptal davası açılması yönünde karar aldığını varsayalım. Örneğimize göre, açılacak olan iptal davasının dava dilekçesinde davacı olarak yalnızca “yönetim kurulu” ibaresine yer verilmesi yeterli olacak mıdır, yoksa ayrıca gerçek veya tüzel kişi yönetim kurulu üyelerinin adlarının/ünvalarının gösterilmesi gerekecek midir⁵⁰?

Konuya ilişkin görüşlerini ifade etme fırsatı bulan *Domaniç*, yönetim kurulunun kendi adına dava açtığını belirttiikten sonra, aktif ve pasif dava ehliyetinin özel ve tüzel kişilere mahsus olduğuna işaret ederek tüzel kişiliği bulunmayan yönetim kurulunun heyet olarak dava açmasının mümkün olmadığını, bu nedenle davanın organı oluşturan kişilerce müştereken ikame edilmesi gerektiğini savunmuştur⁵¹. Bunun yanı sıra yazar, karara muhalif kalan ya da yönetim kurulu toplantısına katılmayan üyelerin de kural olarak dilekçeyi imzalaması gerektiğini ancak bu kişilerin çoğu kez dilekçeyi

⁵⁰ Söz konusu soruna yönelik bakınız. Kırca (n 13) 168-169.

⁵¹ Domaniç (n 44) 895.

imzalamaktan imtina edeceklerini, bu nedenle karar lehine oy kullanan üyelerin davacı olarak dilekçedeki imzalarının yeterli görülmesinin lazım geldiğini belirtmiştir⁵². Ancak TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca yönetim kuruluna taraf ve dava ehliyeti tanındığından⁵³, biz bu görüşe iştirak edemiyoruz. Her şeyden önce, dava dilekçesinde yönetim kurulu üyelerinin isminin bulunması gerektiğinin kabulü bir çok usuli sorunu da beraberinde getirecektir⁵⁴. İlk olarak, karara muhalif kalan (D) ya da yönetim kurulu toplantısına katılım sağlamayan üyelerin (E) davada davacı olarak yer alıp almayacakları, alacaklarsa ne şekilde yer alacakları önemli bir mesele olarak durmaktadır. İkinci olarak hadi bu sorunu yalnızca karar lehine oy kullanan üyelerin (A, B ve C) imzasını yeterli görerek aştık diyelim, bu kez karar lehine oy kullanan üyeler arasında mecburi dava arkadaşlığı bulunup bulunmadığı ile yarım öbür gün istifa, azil, ölüm vb. nedenlerle yönetim kurulu üyeliklerinde yaşanacak bir değişikliğin davayı nasıl etkileyeceği noktasında belirsizlik devam edecektir. Dolayısıyla dava dilekçesinde hangi şirketin yönetim kurulu adına dava açıldığı da belirtmek suretiyle yalnızca “yönetim kurulu” ibaresine yer verilmesi ve dava dilekçesinin ekine yönetim kurulu kararının eklenmesi yeterlidir⁵⁵. Ayrıca karar lehine oy kullanan (A, B ve C), karara muhalif kalan (D) ya da yönetim kurulu toplantılarına katılmayan (E) üyelerin adlarının/ünvanlarının dava dilekçesinde zikredilmesi zorunlu değildir. Ancak bu noktada vurgulamak isteriz ki, dava dilekçesinde “yönetim kurulu” ibaresine ek olarak yönetim kurulu üyelerinin (A, B ve C) adlarının/ünvanlarının zikredilmesinde de herhangi bir beis yoktur⁵⁶. Bu şekilde davanın yönetim kurulu adına açıldığı anlaşılacak kaydıyla ayrıca üyelerin (A, B ve C) ismine de yer verilmesi, yönetim kuruluna yapılan bir atıf olarak yorumlanmalı, bu duruma başka bir anlam yüklenmemelidir⁵⁷. Nihayet belirtmek gerekir ki, mahkeme tarafından TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılan iptal yargılamasının sonunda usule ya da esasa ilişkin nihai bir kararla yargılama sona erdirildiği durumlarda da hüküm başlığında aynı hususa

⁵² Domaniç (n 44) 895. Bu görüşün eleştirisi için bakınız. İmregün (n 17) 179.

⁵³ Bir üst başlıktaki bölüm ve oradaki tüm açıklamalara bakınız.

⁵⁴ Tüm bu sorunlara işaret eden yazarlar için bakınız. Kırca (n 13) 168-169. İmregün (n 18) 179.

⁵⁵ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 69. Kırca (n 13) 169.

⁵⁶ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 69. Kırca (n 13) 169.

⁵⁷ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 69.

dikkat edilmeli, davacı olarak yönetim kurulu üyeleri ya da anonim ortaklık tüzel kişiliği değil, bizzat “yönetim kurulu” gösterilmelidir.

C) Yönetim Kurulu Kararı Alınmadan Dava Açılırsa Davanın Akıbeti Ne Olur?

Yönetim kurulu iptal davası açma hakkını kurul olarak kullandığından TTK'nın 390. maddesinde aranan yetersayılara uygun olarak toplanmalı ve bir karar almalıdır. En başta mahkeme sürecinde herhangi bir sorunla karşılaşmamak için kararın yazılı olarak alınması faydalı olacaktır⁵⁸. Karar alınmaksızın iptal davası açma hakkının kullanılabilmesi mümkün değildir. Üstelik karar alma zorunluluğu yönetim kurulunun tek üyeden oluşması halinde de geçerlidir⁵⁹. Zira yönetim kurulunun tek bir kişiden oluşması onun karar almaktan bağışık olduğu anlamına gelmez⁶⁰. Tek üyeli yönetim kurulu da bir konuda karar alınması gerekiyorsa o kararı almalı ve karar defterine kaydetmelidir⁶¹.

Peki yönetim kurulu kararı alınmaksızın dava açılırsa davanın akıbeti ne olur? *Kanaatimizce* TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılacak davalarda yönetim kurulu kararının varlığı dava şartı niteliğindedir⁶². Yönetim kurulu kararı olmaksızın açılan bir dava, dava ehliyeti olmayan kimse tarafından açılan bir dava olarak telakki edilmeli ve davanın HMK'nın 114. maddesi uyarınca “*Tarafların ... dava ehliyetine sahip olmaları ...*” dava şartı eksikliği nedeniyle usulden reddine karar verilmelidir⁶³. Ancak bu dava şartı eksikliğinin giderilmesi mümkün olduğundan mahkemece davanın usulden reddinden önce davacıya yönetim kurulu kararı almak ve dosyaya sunmak üzere uygun bir süre verilmelidir (HMK m. 115/2). Belirlenen süre içerisinde yönetim kurulu kararının sunulması halinde davaya kaldığı yerden devam edilerek esasa girilmeli; yönetim kurulu kararının sunulmaması halinde ise, dava usulden reddedilmelidir.

⁵⁸ Stürner (n 28) § 38 Rn. 44.

⁵⁹ Aksi yönde bakınız. Hüffer (n 2) § 245, Rn. 28.

⁶⁰ Ünal Tekinalp, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku (5. Bası, Vedat Kitapçılık 2020) 233.

⁶¹ Tekinalp (n 60) 233.

⁶² Kesici (n 5) 318.

⁶³ Karşılaştırınız. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 67.

D) Yönetim Kurulu Üyeliklerinin Değişmesi Taraf Değişikliğini Gerektirir Mi?

HMK'a göre yargılama kural olarak dava dilekçesinde davacı ve davalı olarak yer alan kişilerle yürütülür ve yargılama sonunda ancak bu kişiler hakkında hüküm tesis edilir⁶⁴. Kural bu olmakla birlikte, bazen kanun gereği bazen de iradi olarak davada taraf değişikliği yoluna gidilebilir⁶⁵. Kanuni taraf değişikliği karşı tarafın rızasına ya da hâkimin iznine bağlı değil iken, iradi taraf değişikliği, istisnalar bir yana, karşı tarafın rızasına bağlıdır⁶⁶. Bu noktada ifade etmek gerekir ki, davacı taraftaki iradi taraf değişikliği hali davalı taraftaki iradi taraf değişikliği haline nazaran özellik arz eder⁶⁷. Şöyle ki, davacı tarafta iradi taraf değişikliği yapılmak isteniyorsa hem davalının hem de davaya katılmak istenen yeni davacının rızasının alınması gerekir⁶⁸. Bu “kimse kendi lehine dava açmaya zorlanamaz” ilkesinin (HMK m. 24/2) bir sonucudur⁶⁹. Buna karşılık davalı tarafta iradi taraf değişikliği yapılmak isteniyorsa yalnızca eski davalının rızasının alınması yeterlidir, ayrıca yeni davalının rızasının alınmasına lüzum yoktur⁷⁰.

Tüm bu açıklamalar ışığında, hemen bir üst başlıkta TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılacak iptal davalarında davacı olarak yönetim kurulu üyelerinin ismine yer verilmesinin birtakım usuli sorunlara yol açacağından, dava açıldıktan sonra yönetim kurulu üyeliklerinde yaşanabilecek olası değişikliklerin de bu sorunlardan sadece biri olduğundan bahsetmiştik. Gerçekten de konuyu yukarıdaki örnek üzerinden ele alırsak, yönetim kurulunda (A, B ve C) isimli üyelerin olumlu oylarıyla iptal davası açılması yönünde karar alındığını belirtmiştik⁷¹. İşte bu kişilerin adları, soyadları ve kimlik numaraları ya da ticaret ünvanları belirtilmek suretiyle dava açıldığını, dava açıldıktan

⁶⁴ Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 619.

⁶⁵ Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 619. Söz gelimi, dava konusunun davacı tarafından üçüncü bir kişiye devri halinde, dava konusunu devralmış olan kişinin görülmekte olan davada davacı yerine geçmesi kanuni taraf değişikliğine (HMK m. 125/2); dava dilekçesinde davalının kabul edilebilir bir yanılı sonucunu yanlış veya eksik gösterilmesi halinde, bu yanlışlığın düzeltilmesi ve davanın doğru kişiye yöneltilmesi (HMK 124/4) iradi taraf değişikliğine örnek teşkil etmektedir. Tolga Akkaya, ‘Medeni Usul Hukukunda İradi Taraf Değişikliği (HMK m. 124) (2014) 16(Özel Sayı) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 897, 900.

⁶⁶ Akkaya (n 65) 900-901. Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 619.

⁶⁷ Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 645.

⁶⁸ Süha Tanrıver, *Medeni Usul Hukuku C.I* (4. Bası, Yetkin 2021) 566. Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 645.

⁶⁹ Tanrıver (n 68) 566. Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 645.

⁷⁰ Pekcanitez ve Taş Korkmaz (n 40) 645.

⁷¹ Bir üst başlıktaki bölüm ve oradaki tüm açıklamalara bakınız.

sonra yönetim kurulu üyesi (A)'nın istifa ettiğini ve yerine (F)'nin yeni yönetim kurulu üyesi olarak seçildiğini varsayalım. Bu varsayımda dava açıldığı esnada yönetim kurulu üyesi olan (A)'nın bu sıfatını dava devam ederken kaybettiği açıktır. Hal böyleyken, yeni yönetim kurulu üyesi (F)'nin yönetim kurulu üyeliğini kaybeden A'nın yerine geçerek davaya devam edip edemeyeceği, taraf değişikliği için davalının rızasının aranıp aranmayacağı, söz konusu durumun kanuni taraf değişikliği teşkil edip etmediği veya iradi taraf değişikliği olarak kabul edilip edilemeyeceği, iradi taraf değişikliği olarak kabul edilecekse, davalının ya da yeni yönetim kurulu üyesi F'nin rızasının alınamaması halinde davanın akıbetinin ne olacağı vb. oldukça ciddi sorunlar olarak karşımızda durmaktadır.

Peki davanın taraf ve dava ehliyetine sahip olduğunu belirlediğimiz “yönetim kurulu” tarafından bu ibareyle açılması ve dava açıldıktan sonra yönetim kurulu üyeliklerinde değişiklik olması halinde aynı sorunlarla karşılaşmak mümkün müdür? Peşinen ifade edelim ki, bu soruya verilecek olan yanıt olumsuzdur. Her şeyden önce, iptal davasında yönetim kurulu taraf ve dava ehliyetini haiz bir kurul olarak mevcut yapısıyla davada yer almaktadır⁷². Dolayısıyla nasıl ki, bir tüzel kişi davacı olduğunda tüzel kişinin ortaklarında meydana gelen değişiklikler, onun taraf ve dava ehliyetini etkilemiyorsa, yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında da yönetim kurulu üyeliklerinde meydana gelen değişiklikler onun taraf ve dava ehliyetini etkilemez. Bu çerçevede, dava açıldıktan sonra yönetim kurulu üyelerinin değişmesi ne kanuni taraf değişikliği ne de iradi taraf değişikliği anlamına gelir⁷³. Zira dava yönetim kurulu üyesi adına açılmamıştır ki, bu üyeliklerdeki değişiklik taraf değişikliği olarak yorumlanabilsin⁷⁴.

Bu noktada dava açıldıktan sonra yönetim kurulu üyelerinin değişmesi ve değişim sonrası oluşan yeni yönetim kurulunun davaya devam etmek istememesi halinde usul hukuku açısından doğacak sonuçlar ile davanın akıbetinin ne olacağı akla gelmektedir. Belirtmek gerekir ki, yönetim kurulunun mevcut yapısıyla davaya devam etmek

⁷² Schäfer (n 10) § 245 Rn. 67, 69. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. Stürner (n 28) § 38 Rn. 43. Vatter (n 2) § 245 Rn. 49. Göz (n 7) § 245 Rn. 16. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 30.

⁷³ Stürner (n 28) § 38 Rn. 43. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 67, 69. Vatter (n 2) § 245 Rn. 49. Göz (n 7) § 245 Rn. 16. Hüffer (n 2) § 245 Rn. 30. Kırca (n 13) 169.

⁷⁴ English und Rutmann (n 2) § 245 Rn. 39.

istememesi tek başına onun taraf ve dava ehliyetine etki etmez⁷⁵. Ancak unutulmamalıdır ki, yönetim kurulu mevcut yapısıyla pekâla yeni bir karar alarak davayı takipsiz bırakabilir (HMK m. 150), davayı geri alabilir (HMK m. 123) ya da davadan feragat edebilir (HMK m. 307)⁷⁶. Dolayısıyla yeni yönetim kurulu tarafından yeni bir karar alınarak dava dosyasına kazandırılmadığı müddetçe hâkim yargılamaya kaldığı yerden devam eder.

E) Davalı Sıfatı Kime Aittir ve Davalıyı Kim Temsil Eder?

Genel kurul kararlarının iptali davasını kimlerin açabilecekleri TTK'nın 446. maddesinde hüküm altına alınmışken⁷⁷, bu davanın kime karşı yöneltileceği yasal olarak düzenlenmemiştir. Oysa gerek mehaz AktG § 246/2 hükmünde gerekse Schweizerisches Obligationrecht (İsviçre Borçlar Kanunu), OR 706/1 maddesinde iptal davasının anonim ortaklık tüzel kişiliğine karşı yöneltilmesi gerektiği açıkça hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda ifade edelim ki, her ne kadar TTK'da bu yönde pozitif bir düzenleme bulunmasa da, Türk hukukunda da davalı sıfatının anonim ortaklık tüzel kişiliğine ait olduğu tartışmasız olarak kabul edilmektedir⁷⁸. Dava ister pay sahibi (TTK m. 446/1-a, TTK m. 446/1-b) ister yönetim kurulu (TTK m. 446/1-c) isterse münferiden yönetim kurulu üyesi (TTK m. 446/1-d) tarafından açılsın, davalı sıfatı daima anonim ortaklık tüzel kişiliğine aittir.

Anonim ortaklık tüzel kişiliğine karşı yöneltilen iptal davasında şirketi kural olarak yönetim kurulu temsil eder (TTK m. 365). Kural olarak diyoruz, çünkü yönetim kurulu tarafından açılan iptal davası bu noktada özellik taşır. Şöyle ki, yönetim kurulunun TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca taraf ve dava ehliyetine sahip olarak iptal davası açtığı nazara alındığında, aynı zamanda davalı anonim ortaklığın temsilini üstlenmesi çıkar çatışmasına yol açar⁷⁹. Gerçekten de uygulamada sıklıkla tesadüf edildiği üzere, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerin ortak sıfatıyla şirket aleyhine açtıkları davalarda davalı ortaklık adına cevap dilekçesi sundukları, şirket adına avukata vekaletname verdikleri,

⁷⁵ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 69.

⁷⁶ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 69.

⁷⁷ "I" başlıklı bölüm ve oradaki tüm açıklamalara bakınız.

⁷⁸ Arslanlı (n 24) 85. Kırca (n 13) 172. Moroğlu (n 3) 252. Bilgili ve Demirkapı (n 28) 358. Şener (n 25) 541. Mehmet Bahtiyar, *Ortaklıklar Hukuku* (17. Baskı, Beta 2024) 180.

⁷⁹ Tanner (n 14) § 706 Rn. 77.

hatta açılan davayı kabul ile sona erdirdikleri bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla bu ve benzeri sorunların önüne geçmek ve çıkar çatışmasını ortadan kaldırmak için yönetim kurulu tarafından açılan iptal davalarında davalı anonim ortaklığa temsil kayyımı atanmalıdır⁸⁰. Bunun için mahkeme tarafından davacıya davalı anonim ortaklığı mevcut davada temsil etmek üzere kayyım atanmasını sağlamak için ilgili mahkemeye başvurmak üzere süre verilmeli⁸¹, belirlenen süre içerisinde dava açılmışsa bu dava bekletici mesele yapılmalı, bekletici mesele yapılan davada şirkete kayyım atandıktan ve karar kesinleştikten sonra kayyım tebligat yapılmak suretiyle taraf teşkili sağlanmalı ve tüm bunların ardından davanın esasına girilmelidir. Davacı tarafça belirlenen süre içerisinde dava açılmadığı takdirde ise, davanın usulden reddine karar verilmelidir.

F) Yargılama Gideri ve Vekâlet Ücretinden Kim Sorumludur?

Yukarıda bir vesileyle yönetim kurulunun TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açtığı iptal davasında kanun gereği taraf ve dava ehliyetine sahip olduğu görüşünü paylaştığımızı belirtmiş ve bu görüşümüzle ilgili tek sorunun yargılama gideri ve vekâlet ücretinden sorumluluk noktasında ortaya çıkabileceğine değinmiştik⁸². Bu bağlamda ifade etmek isteriz ki, yargılama gideri ve vekâlet ücreti yalnızca davanın reddi durumunda bir mesele olarak karşımıza çıkabilir⁸³. Yoksa genel kurul kararları aleyhine açılan iptal davalarında davalı daima anonim ortaklık tüzel kişiliği olduğuna göre,

---

⁸⁰ Moroğlu (n 3) 253. Kırca (n 13) 173. Şener (n 25) 541. Bu noktada belirtelim ki, mehaz OR § 706/2 hükmünde yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında mahkemenin ortaklığa kayyım ataması gerektiği yönünde açık bir hüküm vardır. İsviçre hukuku yönünden bakınız. Bruno Frick und Thomas Stäheli, in Jeannette K. Wibmer (Hrsg), *Aktienrecht Kommentar* (Orell Füssli Verlag 2016) § 706 Rn. 3. Tanner (n 14) § 706 Rn. 77. Truffer und Dubs (n 9) § 706 Rn. 4.

⁸¹ Bu noktada, iptal davasının görüldüğü mahkeme tarafından ara kararla davalı anonim ortaklığı temsil etmek üzere kayyım atanıp atanamayacağı akla gelebilir. *Kanaatimizce* ayrı bir davanın konusunu oluşturduğu için iptal davasının görüldüğü mahkemece ara kararla temsil kayyımı atanması mümkün değildir. Nitekim her ne kadar farklı bir uyumsuzluğa ilişkin verilmiş olsa da, Yargıtay'ın şu kararı Yüksek Mahkeme'nin konuya bakış açısını yansıtmaya açısından oldukça önemlidir. "... Medeni Kanun'un 427. maddesi ... gereğince kayyım atanması ayrı bir davanın konusunu teşkil eder. Mahkemenin kendiliğinden ara kararı ile kayyım tayin etmesi ve onun huzuruyla davaya devam etmesi yargılamada taraf teşkilinin sağlandığı anlamına gelmez ..." Bkz Yargıtay 6 HD, 11211/1183, 03.02.2011.

⁸² "III-A" başlıklı bölüm ve oradaki tüm açıklamalara bakınız.

⁸³ English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 70.

davanın kabulü halinde yargılama gideri ve vekâlet ücretinin aleyhine hüküm tesis edilen davalı şirketten alınacağına şüphe duymamak gerekir⁸⁴.

Konuyu biraz daha somutlaştırmak gerekirse, aslında meselenin özünde davanın reddi halinde yargılama gideri ve vekâlet ücretinden anonim ortaklık tüzel kişiliğinin mi yoksa yönetim kurulunun mu sorumlu olduğu yatmaktadır. Öğretideki bir görüş, yönetim kuruluna iptal davası açma hakkının şirketin menfaatlerini gözetmesi amacıyla tanındığından yola çıkarak davanın reddi halinde yargılama gideri ve vekâlet ücretinden sorumluluğu anonim ortaklık tüzel kişiliğine yüklemektedir⁸⁵. Buna karşılık ikinci görüş ise, yönetim kurulunun TTK'nın 446/1-c maddesindeki özel düzenleme nedeniyle iptal davalarında taraf ve dava ehliyetine sahip olduğunu dikkate alarak davanın reddi halinde yargılama gideri ve vekâlet ücretinden sorumluluğun davanın bizzat tarafı olan yönetim kurulunun üzerinde olduğunu savunmaktadır⁸⁶. Biz de şu gerekçelerle ikinci görüşü desteklemekteyiz: Her şeyden önce belirtmek gerekir ki, yargılama gideri ve vekâlet ücretinin kararda hangi tarafa yüklendiği ile bu masrafların fiilen kimin tarafından üstlenileceği iki ayrı husustur⁸⁷. Bu nedenle yönetim kurulunun tüzel kişiliği ve malvarlığı bulunmadığı yönündeki argüman burada geçerli değildir⁸⁸. Yönetim kurulu iptal davasında taraf ve dava ehliyetine sahip olduğundan ve bu davada teknik anlamda şirketi temsil etmediğinden, yargılama gideri ve vekâlet ücreti yönetim kuruluna yüklenmeli, yönetim kurulunun bu masrafları anonim ortaklık tüzel kişiliğinden talep edemeyeceği ise bir iç sorun olarak görülmelidir⁸⁹. Ancak yanlış anlaşılmalara mahal vermemek için vurgulamak gerekir ki, masrafların yönetim kuruluna yüklenmesi ile kastımız kesinlikle bireysel olarak yönetim kurulu üyelerine yüklenmesi değildir.

⁸⁴ Schäfer (n 10) § 245 Rn. 70. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 38. Vatter (n 2) § 245 Rn. 51.

⁸⁵ Belirtmek gerekir ki, Türk hukukunda çoğunluklu olarak bu görüş destek görmektedir. Bakınız. Moroğlu (n 3) 293. Pulaşlı (n 18) 1197. Güzin Üçışık ve Aydın Çelik, *Anonim Ortaklıklar Hukuku* (Adalet Yayınevi 2013) 370. Mehmet Cemil Türk, *Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali* (Adalet Yayınevi 2019) 183.

⁸⁶ Drescher (n 6) § 245 Rn. 14. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 70. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. Ehmman, (n10) § 245 Rn. 19. Vatter (n 2) § 245 Rn. 51. Göz (n 7) § 245 Rn. 16. Kırca (n 13) 169-170.

⁸⁷ English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40.

⁸⁸ English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40.

⁸⁹ Vatter (n 2) § 245 Rn. 51. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 70. Ehmman, (n10) § 245 Rn. 19. English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40. Kırca (n 13) 169-170. Dava kötüniyetli olarak açılmadığı takdirde yönetim kurulunun bu masrafları anonim ortaklık tüzel kişiliğinden talep edebileceği yönünde bakınız. Koch (n 5) § 245 Rn. 38. English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40.

Masrafların yönetim kurulu üyelerine yüklenmesi her hâlükârda yanlıştır⁹⁰. Zira yönetim kurulu üyelerini davanın başarısız olması durumunda kendi malvarlıklarıyla sorumlu tutmak, onların genel kurul kararlarının hukuka uygunluğunun denetimini yapmasına ve şirketin menfaatlerini korumasına engel teşkil edebilir⁹¹. Dolayısıyla yargılama gideri ve vekâlet ücreti davacı konumundaki ilgili şirketin yönetim kuruluna yüklenmelidir.

SONUÇ

1. TTK'nın 446. maddesinde iptal davası açabilecekler arasında yönetim kurulu da sayılmıştır. Emredici nitelikteki bu maddeyle güvence altına alınan yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı ne esas sözleşme hükmüyle ne de genel kurul kararıyla kaldırılabilir.

2. Anonim ortaklıkların yönetim ve temsil organı olarak yönetim kurulu gerek yönetim yetkisinin gerekse şirketin menfaatlerini gözetmek yükümlülüğünün bir gereği olarak genel kurul kararlarının hukuka uygunluğunun denetimi de yapmak zorundadır. Yönetim kurulu, kanuna, esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırı her karar için iptal davası açmak mecburiyetinde değilse de, şirketin menfaatlerini ihlal edebilecek kararlar aleyhine iptal davası açmakla yükümlüdür. Yönetim kurulunun iptal davası açma hak ve yetkisini devretmesi veya bu hak ve yetkiden feragat etmesi mümkün değildir.

3. Yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı bakımından karar alma zorunluluğu haricinde başkaca bir koşul öngörülmemiştir. Bu nedenle yönetim kurulunun iptal davası açma hakkı genel kurula katılma, olumsuz oy kullanma ve muhalefeti tutanağa geçirtme şartlarına bağlı değildir. Yönetim kurulu kararın konusuna ilişkin hukuka aykırılık hallerinde olduğu gibi, kararın meydana gelişine ilişkin hukuka aykırılık hallerinde de iptal davası açabilir.

4. Yönetim kurulu iptal davasını anonim ortaklığı temsilen değil, bizzat kendi adına açmaktadır. Her ne kadar yönetim kurulunun tüzel kişiliği bulunmasa da, TTK'nın 446/1-c maddesi özel bir hüküm olduğundan yönetim kurulunun iptal davasına özgü olarak taraf

⁹⁰ Vatter (n 2) § 245 Rn. 51. Schäfer (n 10) § 245 Rn. 70.

⁹¹ English ve Rutmann (n 2) § 245 Rn. 40.

ve dava ehliyetine sahip olduğu kabul edilmelidir. Bunun bir sonucu olarak dava dilekçesinde davacı olarak yönetim kurulu üyeleri değil, “yönetim kurulu” gösterilmelidir. Ancak davanın yönetim kurulu adına açıldığı belli olmak şartıyla üyelerin ismine de yer verilmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Yönetim kurulu iptal davasında dava ve taraf ehliyetine sahip olduğuna göre, yönetim kurulu üyeliklerinde yaşanabilecek herhangi bir değişiklik yönetim kurulunun taraf ve dava ehliyetini etkilemez, bu durum davada taraf değişikliğini gerektirmez. Ancak yönetim kurulunun aynı zamanda davalı konumundaki anonim ortaklık tüzel kişiliğinin yönetim ve temsil organı olduğu nazara alındığında, yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasında açık çıkar çatışması meydana gelir ve mahkeme bu sorunu ancak davalı şirkete kayyım atanmasını sağlayarak aşabilir.

5. TTK'nın 446/1-c maddesi uyarınca açılacak davalarda yönetim kurulu kararının varlığı dava şartı niteliğindedir. Bu nedenle yönetim kurulu kararı olmaksızın açılan dava, davacının aktif dava ehliyeti bulunmadığından usulden reddedilmelidir. Ancak bu dava şartı eksikliği giderilmesi mümkün bir dava şartı olduğundan mahkeme doğrudan usulden ret kararı vermemeli, önce davacıya bu eksikliği gidermek ve yönetim kurulu kararını dosyaya sunmak üzere uygun bir süre vermeli, belirlenen süre içerisinde yönetim kurulu kararının sunulmadığını tespit ederse ancak o takdirde usulden ret kararı vermelidir.

6. Yönetim kurulu tarafından açılan iptal davasının reddi halinde yargılama giderleri ve vekâlet ücreti davacı yönetim kuruluna yüklenmeli, yönetim kurulunun tüzel kişiliği ve malvarlığı bulunmadığı argümanı burada geçerli olmamalıdır. Yönetim kurulunun bu masrafları anonim ortaklık tüzel kişiliğinden rücu edip edemeyeceği ise tamamen iç mesele olarak görülmelidir.

KAYNAKÇA

Ali Cem Budak ve Varol Karaaslan, *Medeni Usul Hukuku* (5. Baskı, Filiz Kitabevi 2021).

Brigitte Tanner, in Lukas Handschin (Hrsg), *Zürcher Kommentar* (3. Aufl, Schulthess 2018).

Bruno Frick und Thomas Stäheli, in Jeannette K. Wibmer (Hrsg), *Aktienrecht Kommentar* (Orell Füssli Verlag 2016).

Buğra Kesici, *Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi (2023).

Carsten Schäfer, in Wulf Goette, Mathias Habersack und Susanna Kalss (Hrsg), *Münchener Kommentar Aktiengesetz* (6. Aufl, C.H. Beck 2025).

Ejder Yılmaz, *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi Cilt 1* (3. Baskı, Yetkin 2017).

Erdoğan Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (9. Baskı, On İki Levha 2020).

Erik Ehmann, in Hans Christoph Grigoleit (Hrsg), *Aktiengesetz Kommentar* (2. Aufl, C.H.Beck 2020).

Ersin Çamoğlu, içinde Reha Poroy, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu (edt), *Ortaklıklar Hukuku I* (14. Bası, Vedat Yayıncılık 2019).

Fatih Bilgili ve Ertan Demirkapı, *Şirketler Hukuku* (Dora 2013).

Güzin Üçışık ve Aydın Çelik, *Anonim Ortaklıklar Hukuku* (Adalet Yayınevi 2013).

Hakan Pekcanitez ve Hülya Taş Korkmaz, *Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku* (15. Bası, On İki Levha İstanbul).

Halil Arslanlı, *Anonim Şirketler C. II-III Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller* (Fakülteler Matbaası 1960).

Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C. II* (5. Baskı, Adalet Yayınevi 2024).

Hayri Domaniç, *Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması TTK Şerhi C. 2* (Yaylacık Matbaası 1988).

Ingo Drescher, in Martin Henssler und Lutz Strohn (Hrsg), *Gesellschaftsrecht* (6. Aufl, C.H.Beck 2024).

İsmail Kırca, 'Türk Ticaret Kanunu'nun Genel Kurul Kararlarının İptali Sebepleri İle İptal Davası Açabilecek Kişilere İlişkin Hükümleri Hakkında Bazı Değerlendirmeler' (2015) 31(4) BATİDER.

İsmail Kırca, *Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (3. Baskı, On İki Levha 2022).

İsmail Kırca, içinde İsmail Kırca, Feyzan Hazal Şehirli Çelik, Çağlar Manavgat (edt), *Anonim Şirketler Hukuku C.1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu* (1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuk Araştırma Enstitüsü Yayınları 2013).

Jens Koch, *Aktiengesetz* (19. Aufl, C.H.Beck 2025).

Johannes Stürner, in Matthias Schüppen und Bernard Schaub (Hrsg), *Münchener Anwaltshandbuch Aktienrecht* (4.Aufl, C.H. Beck 2024).

Lutz English und Sonja Rutmann, in Markus Weber und Wolfgang Hölters (Hrsg), *Aktiengesetz Kommentar* (5. Aufl, C.H.Beck 2025).

Mehmet Bahtiyar, *Ortaklıklar Hukuku* (17. Baskı, Beta 2024).

Mehmet Cemil Türk, *Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali* (Adalet Yayınevi 2019).

Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve Ersin Erdoğan, *Medeni Usul Hukuku* (7. Baskı, Yetkin 2024).

Necla Akdağ Güney, ‘Genel Kurul Kararlarının İptali Davasında Etki Kuralı’ içinde *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XXXIV 17 Aralık 2021* (2022).

Oğuz İmregün, *Anonim Ortaklıklar* (4. Baskı, Yasa Yayıncılık 1989).

Oruç Hami Şener, *Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku* (5.Baskı, Seçkin 2022).

Peter Böckli, *Schweizer Aktienrecht Vol. 2* (4. Aufl, Schulthess Verlag 2009).

Peter Forstmoser, Arthur Meier-Hayoz ve Peter Nobel, *Schweizerisches Aktienrecht* (Stämpfli+Cie Verlag 1996).

Philipp Göz, in Tobias Bürgers und Torsten Körber (Hrsg), *Heidelberger Kommentar zum Aktiengesetz* (C.F.Müller Verlag 2008).

Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz ve Emel Hanağası, *Medeni Usul Hukuku* (10. Baskı, Yetkin 2024).

Rauf Karasu, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararının Butlanı' içinde *Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan C.I* (2000).

Roland Truffer und Dieter Dubs, in Heinrich Honsell, Nedim P. Vogt und Rolf Watter (Hrsg.), *Basler Kommentar Obligationrecht II* (4. Aufl, Helbing Lichtenhahn 2012).

Seda Seyman, içinde Kemal Şenocak (edt), *Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I* (1. Baskı, Seçkin 2023).

Süha Tanrıver, *Medeni Usul Hukuku C.I* (4. Bası, Yetkin 2021).

Şanal Görgün, Levent Börü ve Mehmet Kodakoğlu, *Medeni Usul Hukuku* (13. Baskı, Yetkin 2024).

Tolga Akkaya, 'Medeni Usul Hukukunda İradî Taraf Değişikliği (HMK m. 124) (2014) 16(Özel Sayı) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.

Uwe Hüffer, *Aktiengesetz* (9. Aufl, C.H.Beck 2010).

Ünal Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (5. Bası, Vedat Kitapçılık 2020).

Vatter Stefan, in Martin Henssler (GesamtHrsg), *beck-online Grosskommentar zum Aktienrecht* (C.H.Beck 2025).

Wolfgang Zöllner, in Wolfgang Zöllner (Hrsg), *Köllner Kommentar zum Aktiengesetz Band 2 1* Lieferung (Carl Heymanns Verlag 1976).